

## POR TODA A MINHA VIDA

“Vreugde en verdriet komen uit dezelfde bron, die bron is liefde, verdriet ode aan vreugde, wist je dat niet?”, aldus glimlacht mijn dochter mij toe. Dwars door het leven van alledag heen, dat ons, ondanks haar nog zo recente overlijden, bezig houdt.

De tv leidt af, we kijken zonder te zien. “The Golden Gate Bridge”, een documentaire uit 2006, over suïcide, van de hand van Eric Steel, roept ons tot de orde. Schrijfster Griet op de Beeck, aan het woord in Zomergasten, koos er een fragment uit. “Wij reageren onvoldoende alert op eenzame, wanhopige medemensen”, aldus de kern van haar betoog.

“Behalve wanneer er sprake is van een uitzichtloos psychiatrisch beeld, is er altijd verandering ten positieve mogelijk”, zo vult zij aan. “Altijd zijn er te achterhalen ervaringen, belevingen, onvervulde verwachtingen, die aan lijden aan het leven (\*) ten grondslag liggen. Helaas gaan we het gesprek daarover niet aan, vragen we de ander niet hoe het met hem gaat.”



Alsof mensen maakbaar zijn, alsof het leven maakbaar is, reageer ik boos. Terwijl vastklampen aan die illusie, de illusie van deze tijd, menigmaal, via teleurstelling, depressie, tot wanhoop leidt.

Mijn boosheid maakte me alert. Was die wel terecht, zo vroeg ik me af. Of verborg ik er twijfel mee? Had ik wel voldoende geprobeerd de time-out waarvoor zij zo nadrukkelijk koos, te doorbreken? Haar wel voldoende duidelijk laten blijken dat iedereen zijn leven vorm mag geven zoals hij of zij dat wil, niet anders kan wellicht? Ook wanneer dat tot zelfdestructie leidt.

Graag wil ik haar dat nog eens zeggen, haar laten horen, iedere keer wanneer [www.yoga-intervision.com](http://www.yoga-intervision.com) (\*\*) wordt aangeklikt: por toda a minha vida, o meu amor, maior que tudo quanto existe. Gedurende mijn hele leven heb ik - zal ik - van niemand zo gehouden als van jou.

Anthony Draaisma

augustus 2016

(\*) zie daarvoor mijn essay dd mei 2007 onder [www.yoga-intervision.com/pdf/lijden\\_aan\\_het\\_leven.pdf](http://www.yoga-intervision.com/pdf/lijden_aan_het_leven.pdf)

(\*\*) lied en tekst ook te horen resp. te lezen op [www.yoga-intervision.com/filmsdieertoedoen.html](http://www.yoga-intervision.com/filmsdieertoedoen.html)